

सेवानिवृत्त झालेल्या/ निधन पावलेल्या
कर्मचाऱ्यांच्या विभागीय चौकशांची प्रकरणे
तातडीने कार्यवाही करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सामान्य प्रशासन विभाग
शासन परिपत्रक, क्रमांक : वशिअ - १३१५/प्र.क्र.५/११,
मंत्रालय, मुंबई - ४०००३२.
दिनांक: २१ फेब्रुवारी, २०१५

- वाचा:** (१) शासन परिपत्रक, सामान्य प्रशासन विभाग, क्र: सीडीआर-१०९७/१५६/प्र.क्र.१४/९७/
अकरा, दिनांक २४ फेब्रुवारी, १९९७
(२) शासन परिपत्रक, सामान्य प्रशासन विभाग, क्र: सीडीआर- १०१०/प्र.क्र.५६/११,
दिनांक ३० ऑक्टोबर, २०१०
(३) शासन परिपत्रक, सामान्य प्रशासन विभाग, क्र: निप्रआ-१११२/प्र.क्र. ८२/११-अ,
दिनांक २३ एप्रिल, २०१३
(४) शासन परिपत्रक, सामान्य प्रशासन विभाग, क्र: एसआरव्ही २०१४/प्र.क्र.२५/२०१४/१२,
दिनांक ४ फेब्रुवारी, २०१४

परिपत्रक

सेवानिवृत्त कर्मचाऱ्यांविरुद्धच्या विभागीय चौकशा दीर्घकाळ प्रलंबित राहून त्यांची अडचण होत असल्याने अशी चौकशांची प्रकरणे प्राथम्यक्रमाने पूर्ण होणे आवश्यक आहे. यासंबंधीच्या वरील (१) व (२) येथील आदेशान्वये असे विहित केले आहे की, कर्मचाऱ्यांच्या सेवानिवृत्तीच्या सुमारास किंवा सेवानिवृत्तीनंतर त्यांच्याविरुद्ध विभागीय चौकशी सुरु करण्याच्या प्रवृत्तीपासून परावृत्त व्हावे व अशा प्रकारच्या चौकशा सेवानिवृत्तीपूर्वी पुरेसा अवधी शिल्लक असताना सुरु करण्याची दक्षता घ्यावी. प्राथमिक चौकशीत तथ्य आढळलेल्या प्रकरणी प्राधान्याने कर्मचाऱ्यांच्या सेवानिवृत्तीपूर्वी किमान तीन महिने अगोदर चौकशी सुरु करण्यात यावी. जर काही विशिष्ट परिस्थितीत सेवानिवृत्तीच्या वेळी किंवा त्यानंतर चौकशी सुरु करणे आवश्यक असेल तर चौकशीची संपूर्ण कार्यवाही १ वर्षात पूर्ण करणे बंधनकारक राहिल. वरील (३) येथील आदेशान्वये विभागीय चौकशीच्या प्रलंबित प्रकरणांचा विभागाच्या स्तरावर वार्षिक आढावा घेऊन विहित कालमर्यादेतच प्रकरणे निकाली काढावीत अशा सूचना देण्यात आल्या आहेत. तसेच, वरील (४) येथील आदेशान्वये सेवाविषयक विविध बाबींचा आढावा घेताना सेवानिवृत्तांच्या प्रलंबित विभागीय चौकशीच्या प्रकरणांचाही त्रैमासिक आढावा या विभागाकडून घेतला जात आहे.

२. मा. लोक आयुक्त आणि मा. उप लोक आयुक्त यांनी शासनास सादर केलेल्या ४० व्या वार्षिक अहवालात सेवानिवृत्त शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या व निधन पावलेल्या शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या प्रलंबित विभागीय चौकशांची आणि त्यांच्या निलंबन कालावधीच्या नियमनाविषयीची प्रकरणे त्वरेने निकाली काढावीत अशी शिफारस केली आहे.

त्या शिफारशीच्या अनुषंगाने वरील संदर्भाधीन आदेशांतील सूचनांकडे पुन्हा लक्ष वेधण्यात येत आहे. याबाबत शासन असेही आदेशित करित आहे की, ज्या कर्मचाऱ्यांविरुद्ध ते सेवानिवृत्त होत असताना विभागीय चौकशी चालू आहे त्यांच्या विभागीय चौकशा प्राथम्याने आणि त्यांच्या सेवानिवृत्तीच्या दिनांकापासून कमाल ६ महिन्यात पूर्ण होतील याची दक्षता घ्यावी. ज्या कर्मचाऱ्यांविरुद्ध ते सेवानिवृत्त झाल्यावर चौकशी सुरु करण्यात आली आहे, त्यांच्या विभागीय चौकशा प्राथम्याने आणि चौकशी सुरु केल्याच्या दिनांकापासून कमाल ६ महिन्यात पूर्ण होतील याची दक्षता घ्यावी. याबाबतीत विहित कालावधीत निपटारा करण्यात आलेल्या प्रकरणांचा विचार करून आस्थापनाविषयक कामे पाहणारे उप सचिव /सह सचिव तसेच विभागीय चौकशी अधिकारी यांच्या गोपनीय अहवालात विशेष अभिप्राय नोंदवावेत.

३. शासन असेही आदेशित करित आहे की, सेवेतील वा सेवानिवृत्त कर्मचाऱ्यांविरुद्ध शिक्षेचे आदेश पारीत झाल्यावर व म.ना.से. (पदग्रहण अवधी, स्वीयेतर सेवा, इ.) नियम, १९८१ च्या नियम ७२ अनुसार आवश्यक नोटीस दिल्यानंतर, नोटीशीवरील अभिवेदन प्राप्त झाल्यावर वा यथास्थिती अभिवेदन सादर करण्याची मुदत उलटल्यानंतर एका महिन्याच्या कालावधीत त्याच्या निलंबनाचा कालावधी नियमित करण्याची व त्या कालावधीतील वेतन व भत्ते मंजूर करण्याची कार्यवाही करण्यात यावी.

४. शासन असेही आदेशित करित आहे की, सेवारत वा सेवानिवृत्त कर्मचाऱ्यांची विभागीय चौकशी सुरु असतानाच त्याचा मृत्यू झाल्यास अशा प्रकरणी महाराष्ट्र नागरी सेवा (शिस्त व अपील) नियम, १९७९ मधील नियम १३ (चार) मधील तरतुदीनुसार सदर चौकशीची कार्यवाही तात्काळ संपुष्टात आणण्याची कार्यवाही सर्वप्राथम्याने करावी व विभागीय चौकशी बंद करण्यात येत असल्याचे तसेच निलंबनाचा कालावधी असल्यास त्या कालावधीच्या विनियमनाचे व त्या कालावधीतील प्रदानांसंबंधीचे आदेश निधनाची माहिती प्राप्त झाल्यापासून पंधरा दिवसांत

निर्गमित करावेत. अशा प्रकरणात कार्यवाहीत दिरंगाई होऊन एक महिन्यापेक्षा अधिक विलंब झाल्यास त्याची विभागप्रमुखांनी गंभीर दखल घ्यावी व जबाबदारी निश्चित करून संबंधितांविरुद्ध शिस्तभंगाची कारवाई करावी.

५. सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध असून त्याचा संकेतांक २०१५०२२११६४४३९५७०७ असा आहे. हे आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहेत.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(व्यं.मा.भट)

उप सचिव

सामान्य प्रशासन विभाग

प्रति,

१. राज्यपालांचे सचिव,
२. मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव,
३. मुख्य सचिव,
४. सर्व अपर मुख्य सचिव/ प्रधान सचिव/ सचिव,
५. सर्व मंत्री/ राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव/ स्वीय सहायक,
६. सर्व मंत्रालयीन विभाग,
७. मंत्रालयीन विभागाच्या नियंत्रणाखालील सर्व विभागप्रमुख व कार्यालयप्रमुख,
८. सर्व विभागीय आयुक्त,
९. सर्व जिल्हाधिकारी,
- १०.*प्रबंधक, मूळ शाखा, उच्च न्यायालय, मुंबई,
- ११.*प्रबंधक, अपील शाखा, उच्च न्यायालय, मुंबई,
- १२.*प्रबंधक, लोक आयुक्त व उप लोक आयुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई,
- १३.*सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई,
- १४.*सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई,
- १५.महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मुंबई (५ प्रती),
- १६.सर्व विधानमंडळ सदस्य,
- १७.विधीमंडळ ग्रंथालय, विधानभवन, मुंबई (१० प्रती),
१८. सामान्य प्रशासन विभागातील सर्व कार्यासने,
१९. निवडनस्ती

* पत्राने